

Молитва за убієнних голодом

Катерина Мотрич

Хто се? Чий голос щоночі просить: "Хлібця! Хлібчика дай! Мамо, матусю, ненечко! Крихітку хлібця". Хто водить за мною запалими очима-криницями, очима, у які перелилися всі страждання, муки й скорботи роду людського і розпинає душу мою на хресті всевишньої печалі? Чий же це мільйоноголосий стогін у мені? Хто щоночі будить, стогне, квилить, плаче і веде у холодну ріку, де розлилися не води, а сльози мого народу? У ній ні дна, ні берегів...

І знову вони йдуть щодня, щогодини, щоночі, мільйони очей, прошкують небесним Чумацьким Шляхом і повертають до свого серця... Ідуть українські Варвари-великомучениці, пригортають до грудей немовлят босоногі Богородиці в домотканих сорочках, пливуть Марії — Оранти, святі Покрови роду нашого. Василі, Івани, Петри, янголи крізь мене летять. Лишають білий крик, білий зойк білих крил, що сходять у мені чорною-пречорною мукою.

Йдуть з осінніх боліт, із снігових заметів, із весняних дібров, і в білих розвеснених садах, на всіяних кульбабою луках падають. Чи ж то я, чи моя пам'ять, а чи душа летить у ту весну і квилить-голосить у Всесвіті? Кричу до мовчазного з разками пташиних ключів неба, до білих садів, схожих на велетенські мари, здіймаю руки до місяця, схожого на вогник воскової поминальної свічі, закликаю землю, на якій дотлівають свічі людського життя. Мільйони погаслих свічок...

"Небо! Помози! Дай манни небесної нагодувати помираючих! Саде! Сотвори диво! Плоду дай помираючим! Місяцю! Сили дай помираючим! Земле! Жита дай, гречки дай, проса дай не в липні, а у весняну пору дай!

Господи! Вседержителю наш! Чи ж ти осліп від горя і людських гріхів! Поглянь — червона орда знову жниве на моїй землі. Глянь на ті покоси! Таких жнив, такого жнива світ не знав від сотворення, таких покосів іще не бачили ні Земля, ні Небо. Подивись на те різнотрав'я, на квіт, на пуп'янки, на... Господи! Невже і там, у Твоєму раю, є Україна, яку заселяєш віднині святими душами?!

Сину Божий! Ісусе Христе! Спасителю наш! Порятуй від голодної смерті народ мій, у якого дика саранча забрала до зернини! Ти ж умів двома рибинами і п'ятьма хлібинами нагодувати п'ять тисяч. Сотвори диво — нагодуй! Порятуй!

Богородице! Матір наша небесна! Свята Покрово, покровителька люду святоруського! Куди ж ви всі відійшли? Чого ж залишили мою землю і нарід мій на поталу червоних дияволів? Чи ж не бачите, що вони доточують кров із могутнього українського дерева? Чи ж не бачите криниці, повної українських сліз? Чи ж не бачите, що то не Україна вже, а велетенська могила? Де ж ви, сили небесні?"

І стояла Вона осліпла від горя, обдерта, сива, напівблаженна, мукою підпирала небо, моторошно роззиралася, Мати-Україна, на велетенському хресті розіп'ята, і вишіптувала: "Дітоньки мої! Заждіть! Ось квасок, петрушечка зійдуть. Вже ген зозуля

маслечко колотить, вже ген жита зеленіють, сади біліють. Івани, Марії, Тараси! Стривайте! Зачекайте! Куди ж ви? Як же я без вас?"

Ганно! Ганно! Блаженна Ганно! Стеряна Ганно! Дитя в казані зварилася і як вовчиця рвала його зубами, і вила, вила, вила, аж холонули далекі світи...

Прости, небо! Прости, земле! Простіть, зорі! Всі сили земні і небесні, простіть муку і божевілля мого народу! Ту моторошну дику ніч, усі жахи, не бачені від сотворення світу, простіть!

Нема. Зотліли. Відлітали ключами у небо. Лише щоночі й донині крізь мене скриплять вози, як віко домовини, і щоночі везуть їх у могильники. І щоночі чую, як оплакують ті велетенські могили лише солов'ї та зозулі, білий квіт садів та цвинтарні бузки, плачуть молоді трави, стогнуть жита, ридма ридають зорі, летять у ніч і гаснуть над спорожнілими хатами.

І щовесни у Великодню ніч, як забуває зело, спалахнуть цвітом сади, як зійде місяць і вистоїться у ставках та криницях вода, як вмовкне лихо, приходять з небес три жони святі: Київська Русь, козачка Січ і соборна чорнобильська Україна. Розстеляють домоткані обруси уздовж Дніпра поміж трав та зілля, ставлять полив'яні миски з коливом, варениками, кулішем, галушками, узваром, медами. Засвічують поминальні свічі. Тоді дзвонять дзвони Десятинної церкви, Михайлівського Золотоверхого монастиря, козацького Межигірського, Пирогощі і звучить сивий голос посивілої від горя землі:

"Ходи до мене, роде мій вечеряти! Марії, Ганни, Уляни, Мокрини, Соломії, Уласи, Палагни, Пилипи, Андрії, Василечки, Грицики, Катрусі, покірно прошу до святої вечері. Пригощайтесь, причащайтесь, роде мій скорботний! Діти — мої квіти викошені! Ключ мій журавлиний на рідній землі підстрелений! Мука моя довічна! Скорбото моя всевишня!"

І пливуть Чумацьким Шляхом білі тіні з білої небесної України й сідають до поминальної вечері.

"Як там тобі, родино наша, на тій небесній Україні? — допитується сивий голос. — Чи ж ростуть і там тополі, мальви, калина? Чи ж білі у вас хати? Як сіється, жнивується, чумакується, бондарюється як? Чи ж є вечорниці, реготи по хуторах і левадах? Чи є заручини і хрестини, чи ж радість є? Мабуть, це все до вас пішло, бо на земній Україні ні сміху, ні радощів, ні пісень. Лише квітує погибель, лише регоче лихо, лише жнивує горе на чорнобильській межі".

Роде наш небесний! Народе Божий неоплаканий! Лика неціловані, руки не перехрещені! Душі рідні перед господніми воротами не поблагословенні!

Прости, народе Божий! Прости цю прокляту землю, цей милий рай, на якому оселився диявол. Усіх нас грішних прости, що мовчали, за упокій твій молебнів не справляли. Поминальних свічок не ставили, обідів за тебе не робили.

І ми покарані за безпам'ятство. І до нас озвалося лихо. Нагодовано і нас смертоносним плодом, горить і над нами лиховісна непогасна свіча. Прости ж нас, роде наш замордований, лише сирою землею зігрітий. Царствіє небесне вам, Душі убієнні!

Господи! Страждання, муки й горе мого народу до Всевишньої скорботи зарахуй, і біди й погибель від землі й народу суцього відведи. Нині, прісно і навіки вічні відведи!

АМІНЬ.

Джерело: Катерина Мотрич. Молитва за убієнних голодом | Просвіта Херсонщини
<http://prosvita-ks.co.ua/golodomor-1932-1933-rokiv-na-berislavshchini/katerina-motrich-moliva-za-ubiiennih-golodom#ixzz4VXtYXOy5>

Увага! Матеріали захищені авторським правом!